

KENDELSE

afsagt af Den Særlige Klageret mandag den 24. oktober 2022 i sag:

22/20496

T kærer Retten i Hillerøds afgørelse af 11. oktober 2022.

T har ved mail af 17. oktober 2022 kæret rettens afgørelse af 11. oktober 2022, hvorved retten besluttede at advokat F ikke kan beskikkes som forsvarer for ham.

T har påstået Retten i Hillerøds kendelse af 11. oktober 2022 ændret, således at advokat F beskikkes som forsvarer for T.

Anklagemyndigheden har påstået stadfæstelse af Retten i Hillerøds kendelse.

Onsdag den 28. september 2022 sendte Retten i Hillerød et brev via e-Boks til T med frist til søndag den 2. oktober 2022 for at meddele, om han ønskede en bestemt forsvarer beskikket.

I mail af 10. oktober 2022 skrev advokat F til Retten i Hillerød, at han var blevet kontaktet af T den 30. september 2022 med anmodning om, at han påtog sig hvervet som forsvarer for T i den straffesag, som nærværende sag drejer sig om. Han anmodede om, at han blev beskikket som forsvarer for T, og at sagen blev omberammet. Han oplyste samtidig, at han havde mulighed for at møde i retten en række datoer inden jul.

Mailen blev besvaret af funktionschef Dennis H. K. Jacobsen, Retten i Hillerød samme dag med besked om, at berammelsen af hovedforhandlingen den 26. oktober 2022 kl. 13.00 blev fastholdt, og at advokat F alene ville blive beskikket, hvis han kunne møde den 26. oktober 2022.

Det er oplyst, at advokat F2 blev beskikket som forsvarer for T den 10. oktober 2022.

Den 11. oktober 2022 afsagde Retten i Hillerød kendelse om, at advokat F ikke blev beskikket som forsvarer for T. Af kendelsen fremgår:

”Sagen er en særligt prioriteret sag og skal så vidt muligt berammes til afholdelse

af hovedforhandling senest 37 dage efter modtagelsen. Retten har først 12 dage efter modtagelsen og mere end en uge efter udløb af fristen herfor fået meddelelse om, at tiltalte ønskede en anden advokat beskikket som forsvarer.

Da retten ikke har modtaget anmodning om beskikkelse af en bestemt advokat, inden den herfor fastsatte frist, og da retten først har modtaget anmodning herom efter, at sagen er berammet til hovedforhandling, tages anmodningen om beskikkelse af advokat F, da advokaten ikke kan møde til den berammede hovedforhandling den 26. oktober 2022, og omberømmelse af hovedforhandlingen ikke til følge.

Det forhold, at tiltalte meddelte advokat F sit ønske om beskikkelse af ham allerede to dage efter indkaldelsen, kan ikke føre til andet resultat.

Det bestemmes

Hovedforhandlingen den 26. oktober 2022 kl. 13.00 omberammes ikke, Advokat Fs anmodning om beskikkelse tages ikke til følge, da han ikke kan møde til den berammede hovedforhandling.

Hvis tiltalte ønsker anden advokat, der kan møde til hovedforhandlingen, beskikket som forsvarer, må han fremsætte anmodning herom i god tid forud for hovedforhandlingen.”

Ved mail af 17. oktober 2022 kærede T rettens afgørelse af 11. oktober 2022.

Anbringender

T har anført navnlig, at advokat F bør beskikkes som forsvarer for ham, da han allerede den 30. september 2022 kontaktede advokat F, og forespurgte, om advokat F kunne repræsentere ham i nærværende sag. T glemte at oplyse advokat F om, at byretten havde fastsat en frist til den 2. oktober 2022 for at meddele, hvem han ønskede som forsvarer. Der blev fastsat en meget kort frist på fire dage, og det er en beklagelig fejl, at fristen blev overskredet. Fristoverskridelsen bør ikke tillægges betydning, når T ønsker advokat F som forsvarer. Advokat F har repræsenteret T i to andre straffesager. Advokat F kan give møde andre dage i oktober og i november 2022, hvilket taler for, at anmodningen om beskikkelse af advokat F ikke burde have været afvist.

Anklagemyndigheden har anført navnlig, at betingelserne i retsplejelovens § 736, stk. 1, nr. 4, for at tilbagekalde beskikkelsen af advokat F2 som forsvarer, og i stedet beskikke advokat F, ikke er opfyldt. T meddelte ikke inden den af retten fastsatte frist, hvem han ønskede beskikket til forsvarer. Retten har derfor beskikket en beneficeret forsvarer, og T har herefter anmodet om beskikkelse af en anden forsvarer. Af forarbejderne til retsplejelovens § 736, stk. 1, nr. 4, fremgår det, at det er hensigten, at udelukkelsen af forsinkelse skal være absolut, og at blot én dags forsinkelse betyder, at ombeskikkelse i medfør af bestemmelsen ikke kan ske. Da der er berammet hovedforhandling i sagen den 26. oktober 2022, og da advokat F har oplyst, at han ikke kan give møde på denne dato, må det formodes, at hans medvirken vil forsinke sagens behandling. Derfor kan advokaten ikke blive

beskikket. Den korte frist for Ts ønske til en bestemt forsvarer, har ikke betydning, da retten først berammede sagen den 10. oktober 2022.

Retsgrundlag

Retsplejelovens § 735, stk. 2 og 3, har følgende ordlyd:

”*Stk. 2.* Sigtede skal have lejlighed til at angive, hvem sigtede ønsker som forsvarer. Rettens præsident kan fastsætte en frist herfor. Er den pågældende villig til at lade sig beskikke, imødekommes sigtedes ønske, medmindre andet følger af stk. 3.

Stk. 3. En person kan ikke beskikkes til forsvarer, hvis

...

2) den pågældendes medvirken væsentligt vil forsinke sagens behandling.”

Retsplejelovens § 736, stk. 1, nr. 4 har følgende ordlyd:

”*Stk. 1.* Beskikkelsen kan tilbagekaldes, når

...

4) sigtede anmoder om beskikkelse af en ny forsvarer og dennes medvirken ikke vil forsinke sagens behandling...”

Bestemmelserne blev indført ved lov nr. 714 af 8. juni 2018 om ændring af retsplejeloven (Nedbringelse af sagsbehandlingstiden i straffesager), der trådte i kraft den 1. juli 2018. Formålet med lovændringen er overordnet at bidrage til en nedbringelse af sagsbehandlingstiden i straffesager, da det er vigtigt for retssamfundet generelt og for både forurettede og sigtede, at hver enkelt straffesag behandles rigtigt, effektivt og med den fornødne hurtighed.

Af de specielle bemærkninger til retsplejelovens § 735, stk. 3 (Folketingstidende 2017-18, tillæg A, lovforslag nr. L 204, side 27), fremgår bl.a.:

”I *stk. 2, 1. og 2. pkt.*, foreslås, at sigtede skal have lejlighed til at angive, hvem sigtede ønsker som forsvarer, og at rettens præsident kan fastsætte en frist herfor.

Med forslaget lovfæstes muligheden for, at retten (rettens præsident) fastsætter en frist for, at sigtede angiver, hvem sigtede ønsker beskikket til forsvarer. Fristen vil i almindelighed kunne fastsættes til 5 hverdage.

...

I *stk. 3* foreslås det, at en person ikke kan beskikkes til forsvarer, hvis der er påviselig risiko for, at den pågældende vil hindre eller modvirke sagens oplysning (*nr. 1*), eller den pågældendes medvirken væsentligt vil forsinke sagens behandling (*nr. 2*).

...

Det foreslåede nr. 2 om, at den pågældendes medvirken væsentligt vil forsinke sagens behandling, er en ændring af det gældende § 733, stk. 2, 1. led, og det er hensigten, at den foreslåede regel skal have et videre anvendelsesområde end den gældende regel.

Det er således hensigten med det foreslåede § 735, stk. 3, nr. 2, at hensynet til sagsbehandlingstiden fremover skal vægtes tungere i forhold til sigtedes frie forsvarervalg, end det er tilfældet i dag.

Det forudsættes således, at en person som udgangspunkt ikke kan beskikkes til forsvarer, hvis den pågældendes medvirken forventes at medføre en forsinkelse på mere end 6 uger i sammenligning med, at en anden forsvarer beskikkes. Det forudsættes endvidere, at i særligt prioriterede sager (vov-sager) kan en person ikke beskikkes til forsvarer, hvis den pågældendes medvirken forventes at medføre en forsinkelse på mere end 3 uger i sammenligning med, at en anden forsvarer beskikkes.

...

Det forudsættes endvidere, at i tilfælde, hvor retten har foreslået et passende antal tidspunkter for hovedforhandlingen, og den ønskede forsvarer ikke kan møde hverken på de tidspunkter, retten har foreslået, eller på tidligere tidspunkter, kan den pågældende som udgangspunkt ikke beskikkes til forsvarer, hvis det forventes at medføre en forsinkelse på mere end 4 uger i sammenligning med, at en anden beskikkes til forsvarer. I særligt prioriterede sager forudsættes det, at den ønskede forsvarer i sådanne tilfælde ikke kan beskikkes, hvis det forventes at medføre en forsinkelse på mere end 2 uger i sammenligning med, at en anden beskikkes til forsvarer.

...

Det er endvidere hensigten, at 3-ugers-grænsen og 2 ugers-grænsen i særligt prioriterede sager skal anvendes strikt, når § 735, stk. 3, nr. 2, anvendes direkte, dvs. når det skal vurderes, om en indtrædende forsvarers medvirken væsentligt vil forsinke sagens behandling. Derimod er det hensigten, at der skal anlægges en helhedsvurdering, hvor andre omstændigheder også inddrages, når § 735, stk. 3, nr. 2, anvendes i medfør af det foreslåede § 736, stk. 1, nr. 2 (som affattet ved lovforslagets § 1, nr. 8), dvs. når det skal vurderes, om en allerede beskikket forsvarers fortsatte medvirken væsentligt vil forsinke sagens behandling. Der henvises herom til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 8.

Det er således hensigten, at når der i forbindelse med, at sigtede ønsker en bestemt forsvarer beskikket, skal foretages en afvejning mellem sigtedes frie forsvarervalg og hensynet til sagsbehandlingstiden, skal der fremover alene lægges vægt på en forventet forlængelse af sagsbehandlingstiden og på, om sagen er særligt prioriteret. I særligt prioriterede sager skal der alene lægges vægt på den forventede absolutte forlængelse af sagsbehandlingstiden. I andre sager er dette også et klart udgangspunkt, men der vil dog efter omstændighederne også kunne lægges vægt på den forventede forlængelse af sagsbehandlingstiden relativt set.

Andre omstændigheder, som efter gældende ret kan indgå i denne vurdering, skal således fremover ikke indgå særskilt i afvejningen. Dette skal ses i sammenhæng med, at hensynet til forurettede og andre vidner indirekte varetages gennem forudsætningen om, at den maksimalt acceptable forsinkelse er kortere i særligt prioriterede sager. Det skal endvidere ses i sammenhæng med, at lovgivningsmagten ved at vedtage lovforslaget forudsætningsvis fastsætter, hvordan afvejningen mellem eksempelvis hensyn til en tidligere klientrelation (i en anden sag) eller særlig ekspertise hos forsvareren generelt skal foretages over for eksempelvis hensyn til medsigtede, varetægtsfængslede eller sigtede under 18 år. Det skal på ny fremhæves, at dette gælder, når afvejningen foretages i forhold til en indtrædende forsvarer..."

Klagerettens begrundelse og resultat

I sagens behandling har følgende medlemmer deltaget: Jens Kruse Mikkelsen, Henrik Estrup, Kari Sørensen, Lasse Højlund Christensen og Kristian Mølgaard.

Klageretten finder, at advokat Fs anmodning om beskikkelse ikke skal anses for en anmodning om ombeskikkelse efter retsplejelovens § 736, stk. 1, nr. 4. Sagen skal herefter behandles efter retsplejelovens § 735, stk. 2 og stk. 3, nr. 2.

Klageretten har i denne forbindelse lagt vægt på, at advokat F fremsatte anmodningen om beskikkelse samme dag, som Retten i Hillerød berammede sagen og beskikkede en anden advokat som forsvarer, at advokat F har oplyst, at T kontaktede ham med anmodning om at påtage sig hvervet som forsvarer den 30. september 2022, og at der efter retspraksis ikke sker identifikation mellem en tiltalt og dennes forsvarer ved forsvarerfejl, f.eks. ved for sen anke. Klageretten bemærker i øvrigt, at Retten i Hillerød havde fastsat en kortere frist for Ts valg af forsvarer end forudsat i lovens forarbejder (4 dage, heraf kun 2 hverdage, og ikke 5 hverdage),

Det fremgår af retsplejelovens § 735, stk. 2 og stk. 3, nr. 2, at sigtede skal have lejlighed til at angive, hvem sigtede ønsker som forsvarer, og at sigtedes ønske – hvis den pågældende er villig til at lade sig beskikke – imødekommes, medmindre den pågældendes medvirken væsentligt vil forsinke sagens behandling.

Af forarbejderne til § 735, stk. 3, fremgår det, at det er hensigten med bestemmelsen, at hensynet til sagsbehandlingstiden skal vægtes tungere i forhold til sigtedes frie forsvarervalg, og at en person – hvis der er tale om en særligt prioriteret sag – som udgangspunkt ikke kan beskikkes som forsvarer, hvis den pågældendes medvirken forventes at medføre en forsinkelse på mere end tre uger i sammenligning med, at en anden forsvarer beskikkes.

Det fremgår af sagens oplysninger, at Retten i Hillerød ved afgørelse af 11. oktober 2022 har nægtet at beskikke advokat F som forsvarer for T i en straffesag, hvor T er sigtet for vold i gentagelsestilfælde efter straffelovens § 244, stk. 1, jf. § 247, stk. 1.

Det fremgår endvidere af sagens oplysninger, at T fik tilsendt brev fra Retten i Hillerød i e-Boks den 28. september 2022, hvorefter han senest den 2. oktober 2022 skulle meddele retten, hvis han ønskede at få beskikket en bestemt forsvarer. Allerede den 30. september 2022 anmodede T advokat F om at være hans forsvarer. Først den 10. oktober 2022 modtog retten en anmodning fra advokat F

om at blive beskikket. Samme dag fik han besked om, at han ikke ville blive beskikket som forsvarer, hvis han ikke kunne møde til den berammede hovedforhandling den 26. oktober 2022.

Klageretten lægger til grund, at der ikke forud for afgørelsen af 11. oktober 2022 blev indhentet oplysninger fra advokat F om, hvilke dage han kunne møde i sagen. Advokat F har for Klageretten oplyst, at han kunne møde andre dage i oktober og november 2022. Klageretten finder derfor, at der ikke er grundlag for at antage, at beskikkelse af advokat F som forsvarer for T ville have medført en forsinkelse af sagen på mere end tre uger.

Klageretten bemærker, at anmodningen om beskikkelse blev fremsat samme dag, som retten berammede hovedforhandlingen, og at der alene er én tiltalt i sagen.

På den anførte baggrund ændrer Klageretten Retten i Hillerøds afgørelse af 11. oktober 2022, så F beskikkes som forsvarer for T.

Thi bestemmes:

Advokat F beskikkes som forsvarer for T.